

212. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 20 III 1882 Rkp. BJ 6520 k. 224-225.

[k. 224r]

Paryż, 20^{go} marca 1882 r.

7, rue Guénégaud

Szanowny Panie,

Dziennik Wołowski¹ ledwie dyszy i wychodzi obecnie raz na tydzień. Nie wiem, czy dadzą skonać biednej *Ulanie*². Jestem przekonany, że gdyby mnie udało się *Ulanę* w tomie wydać, miałyby powodzenie. Naturalnie, po przejrzeniu najstaranniejszym tłumaczenia, wymagającego jeszcze niejednej poprawki. Kto tylko chce siły próbować, Pana tłumaczy. W [k. 224v] rękopiśmie kursują liczne przekłady, ale fatalne. Gdyby parę powieści Pańskich doczekało się pięknych tłumaczeń, to by znalazły publiczność prawie tak szeroką, jak w Niemczech. Swoją drogą usposobienie tutejsze dla nas liche, a w ogóle niskie. Nie mieli widać Francuzi dosyć biedy! Co do Kongresu odbędzie [się] 20^{go} maja w Rzymie³. Wszystkie kongresy odbywały się dotąd w stolicach (w Paryżu, Lizbonie, Londynie, Wiedniu). Dlaczego więc nie w Rzymie? Dla nieporozumienia Włochów z papieżem? Nie kongresowi literackiemu dodawać swoje klątwy do kościelnych. W Rzymie zapraszają i ugłaszają, [k. 225r] a do Mediolanu⁴ nikt nie zapraszał. Mediolańczykom do Rzymu niedaleko, a dla cudzoziemców Rzym bez porównania ciekawszy od Mediolanu. Szkoda, że Pan niezdrów, Włosi przyjmowałiby Kochanego Pana z wyjątkową serdecznością. Widzę, że i o sarkofagu dla śp. Ojca mojego myślą, ale nie myślą ani o miejscu ostatecznym, gdzie spoczną popioły jego, ani o zezwoleniu rodziny. Do komitetu krakowskiego różnych rodaków i paryskich zaproszono⁵. Lecz zdaje się, że o moim istnieniu jeszcze w Krakowie nie dowiedzieli się. Jak o tym już Panu [k. 225v] wspominałem, albo na Wawelu znajdą miejsce odpowiednie, albo mojego upoważnienia mieć nie będą.

Bohdanowi⁶ wczoraj winszowała emigracja licznymi podpisami... i niezmierną ilością wierszydeł. Intencje dobre.

Z prawdziwym szacunkiem pozostaję łaskawego Pana

życzliwym sługą,

---

¹ „Écho de France” – dziennik wydawany w latach 1879-1888 przez Andrzeja Władysława (1843-1912) i Bronisława Wołowski.

² *Ułana* – zob. list nr 210

³ Międzynarodowy Kongres Literacki – zob. list nr 210.

⁴ Zob. list nr 210.

⁵ Sprowadzenie prochów Adama Mickiewicza do Krakowa – zob. list nr 205.

⁶ Józef Bohdan Zaleski – zob. list nr 15. W 1882 r. obchodził 80. rocznicę urodzin.

Władysław Mickiewicz